

Наш гість — Майкл Херст, президент Міжнародної діабетичної федерації

Під час Конгресу Міжнародної діабетичної федерації, що відбувся в грудні 2013 року в Мельбурні, на запитання головного редактора «Міжнародного ендокринологічного журналу» В.І. Паньківа люб'язно дав згоду відповісти президент Міжнародної діабетичної федерації М. Херст.

Сер Майкл Херст — випускник юридичного факультету Університету м. Глазго, колишній член Британського парламенту, який 1992 року отримав дворянське звання за видатні заслуги в політичній і громадській діяльності. З 2006 до 2012 року М. Херст виконував обов'язки віце-президента Міжнародної діабетичної федерації. Він почав вникати в проблему цукрового діабету понад двадцять років тому, коли його молодшому синові був діагностований цукровий діабет 1-го типу. Будучи на той час членом Британського парламенту, Майкл відстоював питання боротьби з діабетом, внаслідок чого була створена опікунська рада Британської діабетичної асоціації (Diabetes UK) — найбільшої в Європі організації для людей, хворих на цукровий діабет.

— Шановний пане президенте, читачів журналу цікавить історія створення Міжнародної діабетичної федерації.

— Уперше громадські організації, які об'єднували пацієнтів і медичний персонал, виникли в країнах Скандинавії, Західної Європи і в США. Для прикладу, в Нідерландах Асоціація людей з діабетом була створена після закінчення Другої світової війни, 39(2 року. Однак намагання окремих громадських асоціацій поліпшити медичну допомогу хворим на цукровий діабет, забезпечити державну підтримку — в питаннях лікування і навчання хворих, а найголовніше — в дотриманні їх прав у суспільстві не давали належного ефекту. Тому і постало питання про організацію в 3922 році Міжнародної діабетичної федерації — всесвітньої асоціації, що займається цукровим діабетом. На сьогодні Міжнародна діабетична федерація об'єднує понад 200 громадських організацій із 300 країн світу.

— Які основні завдання діяльності очолюваної вами Міжнародної діабетичної федерації?

— Розпочну зі статистики. На сьогодні загальна кількість людей з цукровим діабетом у світі оцінюється у 322 млн осіб, і це число, як прогнозується, досягне 292 млн до 2032 року. 10 Б людей з діабетом живуть у країнах із низьким і середнім рівнем достатку. Діабет може призвести до 2,3 млн випадків смерті в 2033 році, що становить смерть однієї людини кожні шість секунд. Зростає поширеність діабету різних типів —3-го, 2-го типу та гестаційного діабету. Діабет усе більше вражає населення молодого віку. За оцінками, (10 Б людей, які мають діабет 2-го типу, є недиагностованими. Ще 330 млн людей нині мають порушену толерантність до глюкози і високий ризик розвитку цукрового діабету 2-го типу.

Змушений ще раз нагадати і підкреслити, що цукровий діабет є серйозною загрозою для здоров'я всіх народів світу. Діабет є провідною причиною сліпоти, ампутацій, ниркової недостатності, інфарктів та інсультів, ранньої смерті. Економічний тягар діабету величезний, адже внаслідок цієї хвороби витрачається до 33 Б від всіх коштів на охорону здоров'я в усьому світі — щорічно до 2() млрд доларів США. У той же час цілком можливо здійснювати управління з метою запобігання пандемії цукрового діабету. Попередження хвороби, своєчасне лікування, доступ до медичної допомоги та лікарських засобів, включаючи інсулін та пероральні цукрознижувальні препарати, засоби самоконтролю можуть значно знизити ризик розвитку діабетичних ускладнень.

На сьогодні Західний Тихоокеанський регіон знову перебуває в центрі уваги медичної спільноти. В Австралії майже 10 Б населення живе з діабетом, і ця цифра, за прогнозами, збільшиться до 3(Б протягом подальших двадцяти років. Представники корінного населення Австралії в три або чотири рази частіше страждають від цукрового діабету.

На 00-й сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я, що відбулася в травні 2033 року, окреслено мету й основні завдання для розв'язання питань боротьби з хронічними неінфекційними захворюваннями. Цукровий діабет належить до одного з чотирьох основних хронічних неінфекційних захворювань у світі. Мета боротьби полягає у сповільненні зростання частоти цукрового діабету й ожиріння до 2022 року.

— Яка на сьогодні роль громадських організацій у боротьбі з цукровим діабетом?

— Цукровий діабет розглядається не лише як проблема системи охорони здоров'я, це питання політич-

ного розвитку країни, яке потребує узгоджених дій багатьох секторів. Міжнародна діабетична федерація є «голосом» людей з діабетом у світі. Асоціації, які входять до федерації, в кожній країні світу також є захисниками людей з діабетом і людей, схильних до діабету. Саме Міжнародна діабетична федерація відіграє ключову роль у зусиллях щодо боротьби з діабетом.

— *Відомо, що під час Конгресу Міжнародної діабетичної федерації відбувся форум парламентарів із питань цукрового діабету.*

— Справді, в Будинку парламенту в Мельбурні безпосередньо перед початком Конгресу Міжнародної діабетичної федерації відбувся форум парламентарів з питань цукрового діабету. На форумі була прийнята Мельбурнська декларація. Члени парламентів з усього світу виступили на підтримку людей з діабетом, їх сімей та осіб, що зазнають ризику розвитку діабету, висловили стурбованість зростанням поширеності діабету — серйозною медичною, економічною та соціальною загрозою, що постала перед усіма націями світу, багатими і бідними, людьми різної статі, віку, кольору шкіри, віросповідання чи соціального класу.

У світі існують парламентські групи, які допомагають у розв'язанні проблеми цукрового діабету в різних країнах, включаючи Австралію. Однак сьогодні відсутній формальний зв'язок між цими групами, не докладаються цілеспрямовані зусилля для координації їх дій.

Тому перший форум парламентарів, який відбувся в Мельбурні, створив можливість встановити глобальну мережу представників парламентів багатьох країн світу для вирішення питань діабету. На форумі парламентарі, представники асоціацій Міжнародної діабетичної федерації обговорювали можливі стратегії розвитку національних планів дій щодо боротьби з цією хворобою. Учасниками форуму прийнята відповідна декларація, що пропонує засоби для пришвидшення реалізації цих завдань.

— *Безумовно, в кожній країні має бути вироблена національна стратегія та план дій щодо попередження та управління діабетом. У чому полягає завдання парламентарів?*

— Вважаю, що ефективні дії членів парламентів у конкретній країні можуть сприяти розв'язанню багатьох проблем. Необхідно вжити термінових заходів щодо залучення не лише медичних працівників, але й представників урядів та міжнародних організацій для забезпечення профілактики, ранньої діагностики, управління й доступу до адекватної медичної допомоги та лікарських засобів для всіх людей з цукровим діабетом. Наведу основні завдання.

Обмін досвідом для досягнення прогресу у профілактиці та лікуванні діабету. Виступати в інтересах людей з діабетом, їх сімей та осіб, які за ними доглядають. Стати потужною силою на міжнародному рівні та забезпечити скоординовані і цілеспрямовані дії на шляху до запобігання поширенню цукрового діабету в світі.

Залучати членів парламентів до засідань, організованих Міжнародною діабетичною федерацією, з метою поліпшення здоров'я людей з діабетом, припинити дискримінацію щодо людей з діабетом.

Хотілося б підкреслити, що прийняття Декларації — важливий політичний момент, коли уряди розуміють силу загрози здоров'ю населення світу, якої завдає цукровий діабет. Наше глобальне завдання потребує глобальної відповіді. Мельбурнська декларація надає членам парламентів інструмент, щоб порушити це питання в кожній країні світу і призвести до істотних змін.

— *Приємно відзначити, що на форумі виступали і представники від України.*

— Так, вашу країну на цьому форумі парламентарів представляли народний депутат України Богдан Бенюк — почесний президент Української діабетичної федерації та голова ради Української діабетичної федерації, віце-президент Міжнародної діабетичної федерації (2003–2009) Валентина Очеретенко. Вони доповіли учасникам форуму про ситуацію з поширеністю цукрового діабету в Україні, про заходи, яких вживає держава для подолання пандемії діабету, про переваги та недоліки державної програми боротьби з діабетом, необхідні кроки для покращання життя людей з цукровим діабетом в Україні.

— *Конгрес Міжнародної діабетичної федерації не лише включав наукові сесії, спрямовані на підвищення обізнаності науковців, лікарів, представників громадських організацій та засобів масової інформації про лікування цукрового діабету, але й надав прекрасну можливість для делегатів обмінятися передовим досвідом з питань профілактики, лікування цієї недуги.*

— Ще одним важливим результатом проведення Конгресу стало прийняття оновлених Стандартів лікування цукрового діабету у людей похилого віку (IDF's Managing Older People with Type 2 Diabetes Global Guideline), що створені за ініціативою Міжнародної діабетичної федерації в рамках світової програми покращання метаболічного контролю у літніх людей з цукровим діабетом 2-го типу. Відомо, що контроль хвороби у багатьох літніх людей з діабетом на сьогодні є далеким від оптимального, здебільшого має фрагментарний характер, без належного надання медичних та соціальних послуг. Нові стандарти закликають лікарів приймати рішення щодо лікування пацієнта, орієнтуючись на вік та загальний стан здоров'я окремої особи, зважаючи на психологічний стан пацієнта, його фізичну активність та якість життя.

Крім того, Міжнародна діабетична федерація започатковує нову глобальну програму для кількісного визначення наявності серцево-судинних захворювань у людей з діабетом. Серцево-судинні захворювання належать до найпоширеніших ускладнень цукрового діабету і причин смертності. У процесі реалізації цієї програми Міжнародна діабетична федерація планує випустити публікацію «Час діяти: Діабет та кардіоваскулярна хвороба» (Time to Act: Diabetes & Cardiovascular Disease), що буде висвітлювати всі аспекти взаємозв'язків між діабетом та серцево-судинними захворюваннями, повідомляти статистичні дані щодо їх кількості у людей з діабетом, а також надавати стандарти надання допомоги пацієнтам із такими ускладненнями.

— *Бажаю вам успіхів і наснаги у вашій благородній діяльності!* □